

PROTOKOLL

fra møte i Fylkesstyret Akershus

Møtedato	12.01.2021	Vår dato: 15.01.2021
Møtetid	kl. 10:00-12:45	Utvalgssekretær Vidar Kapelrud
Møtested	TEAMS	Telefon 95970093

Sak 20/00927

Som medlemmer møtte: Jens Thori Kogstad (leder), Eli Berven (nestleder), Helge Olaf Aas, Terje Romsaas, Torbjørg Kylland, Marit Helene Lund (ABK)

Forfall: Oda Eithun Paulsen (ABU) og Kjell Johansen (1. vara).

Fra administrasjonen: Vidar Kapelrud (sekr.), Mona Askerød og Eline Stokstad Oserud

Til behandling:

Faste saker 1/21 21/00067-1 Faste saker Akershus januar 2021

[Click here to enter text.](#)

1/2021 Godkjenning av innkalling og saksliste

Vedtak: Godkjennes.

2/2021 Godkjenning av protokoll fra styremøte 1. desember 2020

Vedtak: Godkjennes.

4/2021 Regnskap/Økonomi:

Tas opp på neste møte

5/2021 Medlemsoversikt

Tas opp på neste møte

6/2021 Representasjon/Invitasjoner

7. jan 2021: Regionmøte Akershus Bondelag Follo Vest (digitalt)

11. jan 2021: Viken: Felles AU-møte

11. jan 2021: Regionmøte Akershus Bondelag Nedre Romerike (digitalt)

12. jan 2021: Styremøte Akershus Bondelag

12. jan 2021 Styremøte med AU/NB

13. jan 2021: Regionmøte Akershus Bondelag Nedre Romerike (digitalt)

14. jan 2021: Viken: Fellesstyremøte fylkeslagene i Viken

20. jan 2021: RMP-møte FMOV

21. jan 2021: Kornkonferansen (Teams)

4. feb 2021: Klimakalkulator-kurs??

11. feb 2021: Klimakalkulator-kurs??

11. feb 2021: Møte i partnerskapet Viken

11. feb 2021: Klimakalkulator-kurs??

16. feb 2021: Styremøte Akershus Bondelag
18. feb 2021: Klimakalkulator-kurs??
Febr. 2021: Vannområde-møte tillitsvalgte for AB

3. mars 2021: Styremøte Akershus Bondelag
17. mars 2021: ÅRSMØTE Akershus Bondelag
18. mars 2021: ÅRSMØTE Akershus Bondelag
18. mars 2021: **Konstituerende møte** nyvalgt styre i Akershus Bondelag
Vedtak: Tas til etterretning.

7/2021

Nytt fra ABK

- Vi har vært den siste tiden opptatt av den grusomme skredulykken i Gjerdrum og har holdt jevnlig kontakt med styrelederen i Gjerdrum BK, Hilde Olstad. To av deres medlemmer har mistet hjemmene sine i skredet og flere er evakuert eller berørt på annen måte. Vi har tilbudt hjelp og besluttet at når Gjerdrum bygdekvinnelag trengte hjelp fra distriktsstyret er vi parat. Ellers har vi fått oppdrag fra Røde kors om å skaffe strikke-garn, sakser mm. som vi har samlet inn og levert.
- Distrikts-årsmøtet i ABK som er berammet til 13. mars på Vitenparken i Ås ønsker vi å skyve fram i tid da vi håper å kunne arrangere møtet fysisk. Dette samarbeider vi med vertskapslaga i Ås og Kråkstad om.
- På grunn koronasituasjonen ble distrikts-årsmøtet i 2020 avholdt digitalt og av den grunn ble det umulig å dele ut priser som vi pleier hvert år. Derfor reiste vi i høst ut til vinnerne og overrakte prisene for 2019 utendørs til lederne i vinnerlaga. Vestby BK fikk hele tre priser, *Stå på-prisen*, *Best i vekst-prisen* og *Best på sosiale medier-prisen*. *Unge Bygdekvinne-prisen* gikk til Ullensaker BK.
- Vi har hatt julekalender på Facebook hvor hvert av våre 23 lokallag fikk sin luke. I en av lukene var det intervju med nyvalgt leder i Nes BK, Margunn Koller Eggum, ei driftig dame som har gårdsbutikk og husdyrhold med Alpakka på gården Rånås.
- Fem lokallag har fått nye ledere, Gansdalen, Gjerdrum, Kråkstad, Nes og Ullensaker.

Vedtak: Tas til orientering.

8/2021

Nytt fra ABU
Forfall.

Saker til behandling 1/21 21/00033-1 Kvikkleireskredet i Gjerdrum 30. desember 2020

Vedtak

Oppsummeringen tas til etterretning.

Saksutredning

- 30. desember klokka 04 gikk et kvikkleireskred i Gjerdrum. Skredområdet er på 300x700 meter. Ni bygg med 31 boenheter er tatt av skredet.
- To gårder med husdyr er direkte rammet, én med 20 mjølkekyr og 30 ungdyr, én med 1200 slaktegris og 150 fôringsokser
- Gårdene var uten vann og strøm nesten ett døgn, før en løsning med strømaggregat, vann og tilkjøring av fôr kom på plass.
- Bøndene hadde tett samarbeid med brannvesen og andre etater for å sikre vann og strøm.
- Bønder og andre fra hele distriktet har tilbudt hjelp og plass til dyr
- Bondedugnad er etablert for å evakuere besetninger → se bilder
- Andre grunneiere er berørt av varierende mengder av leire og rasrester.

Bondelagets arbeid:

- Landbrukskontoret i Gjerdrum og Ullensaker har beredskapsansvaret på stedet, og hadde hovedansvaret for å koordinere hjelpearbeidet på gårdene.
- Beredskapsansvarlige i Akershus Bondelag er orgsjef og fylkesleder. I dette tilfellet var fylkesleder nær tragedien, og trådte inn i en operativ og koordinerende rolle lokalt. Han var også selv evakuert i tre dager.
- Akershus Bondelag holder seg i beredskap, og bidrar på forespørsel.
- Kari-Anne Aanerud, HMS-ansvarlig i Norsk Landbruksrådgivning (vara til styret i Akershus Bondelag). Hun ble raskt koblet på berørte bønder. Også lokallagsleder i Gjerdrum og andre tillitsvalgte hadde kontakt med dem.
- Siden fylkesleder var så hands-on, ble det også han som informerte Bondelaget sentralt om arbeidet underveis. Og uttalte seg til mediene.
- Bondelaget sentralt har beredskap for spørsmål om erstatninger, forsikring og jus
- **Alle berørte bønder vil bli invitert til møte 18. januar hvor det vil bli informert om hvordan man skal gå fram. Det er viktig at alle berørte dokumenterer skader som har oppstått, og sikrer de verdiene som kan reddes.**

Ik ser rasområdet i Gjerdrum ut. Foto: Jaran Wasrud/NVE

2/21 21/00066-1 Innspill fra Akershus Bondelag til Aksjonsutvalget i NB

Vedtak

I lys av den uavklarte Korona-situasjonen, med stor arbeidsløshet i flere av Akershus sine kommuner samt uavklarte smittevernstiltak for våren 2021, finner ikke styret i Akershus Bondelag tiden inne for sterke og kraftfulle aksjoner. Man bør bygge videre på de mange positive inngangene som 2020 har skapt: synliggjøre bonden som matprodusent, arbeide for større forståelse for beredskapstanken og landbrukets plass her.

Det bør derfor legges opp til desentraliserte markeringer – ikke ambisiøse massesamlinger i Oslo eller store blokader.

Saksutredning

8. desember 2020 sendte Bondelaget en redegjørelse for aksjonsutvalgets arbeid – og med et ønske om innspill:

14. oktober oppnevnte styret i Norges Bondelag et aksjonsutvalg. Utvalget skal utvikle aksjonsformer som synligjør verdiskapingen i norsk landbruk og verdien av matproduksjon i hele landet. Aksjonsplanene skal ta utgangspunkt i eksisterende aksjonsplaner, men tilpasses koronasituasjonen. Aksjonsutvalget skal videre vurdere styrken i aksjonsformene ut fra «tålegrensen» i samfunnet rundt oss, og hva som har best effekt i det politiske påvirkningsarbeidet.

Som medlemmer av gruppa oppnevnes:

1. Erling Aas-Eng (leder)
2. Trond Bjørkås
3. Ola Råbøl
4. Inger Johanne Brandsrud
5. Gry Ingvild Agjeld

Organisasjonssjef Astrid Solberg og kommunikasjonssjef Lise Boeck Jakobsen er sekretærer for utvalget.

Det er store forventninger foran jordbruksforhandlingene i 2021. Noen aktører i og rundt landbruket mener at Norges Bondelag i sterkere grad burde utnyttet den positive holdningen til norsk matproduksjon under koronapandemien i forhandlingene i april. Samtidig viser tall fra Budsjettnemnda for jordbruket for 2020 en betydelig bedring i jordbruksinntektene, noe som trekker i motsatt retning. ....og 2021 er valgår, og vi har fortsatt en Corona-situasjon å ta hensyn til....

Aksjonsplaner 2021 – kom med innspill!

Aksjonsutvalget har nå startet arbeidet med å lage nye aksjonsplaner. Utvalget arbeider ut fra mandatet gitt av styret, og legger vekt på følgende elementer ved et eventuelt brudd:

- Å synliggjøre verdiskapingen i norsk landbruk
- Vise viktigheten av å ha et landbruk over hele landet

Aksjonsutvalget ønsker derfor innspill fra fylkeslagene på hva aksjonsplanene bør inneholde, og eventuelt hva de ikke bør inneholde.

Noen spørsmål til diskusjon:

- Hva slags type aksjoner mener lokal- og fylkeslaga bør inngå i aksjonsplanene?
- Lengde på aksjonene: hvor mange dager er det mulig å aksjonere?
- Hva slags markeringer lokalt, regional og/eller nasjonalt kan vi ha med som en del av aksjonsplanene, som en erstatning for en tradisjonell stor-demonstrasjon i Oslo?
- Har dere konkrete ideer til aksjonsformer?

3/21 20/00927-1 Innspill til valgnemnda i Norges Bondelag 2021

Vedtak

Akershus Bondelag samsnakker med andre fylkesbondelag på Østlandet før sluttbehandling på neste styremøte 16.februar 2021

Saksutredning

Valgnemnda har startet sitt arbeid fram mot årsmøte 2021.
Anne Kristine Rossebø er leder av valgnemnda.

I brev av 5. januar 2021 oppfordres fylkelaga til å komme med innspill på kandidater.

Valgnemnda ønsker at hvert fylke evaluerer sittende styre i Norges Bondelag og gir en tilbakemelding til valgnemnda både på hva som fungerer bra og hva som kan bli bedre. Valgnemnda ber om at vi tenker over hvilke egenskaper og kompetanse som vi mener er viktige hos de tillitsvalgte i styret i Norges Bondelag - gjerne i et langsiktig perspektiv!

Valgnemnda ønsker innspill på kandidater som kan være aktuelle til styreverv i 2021 og kommende perioder. De ønsker seg minst 2 navn (en kvinne og en mann) fra deres egen region og minst 2 navn (en kvinne og en mann) fra andre landsdeler. Vi ber dere gjøre oss oppmerksomme på om kandidaten er forespurt på forhånd eller ikke.

Valgnemnda vil gå ut med en samlet oversikt den **28. januar 2021** over hvem som stiller seg til disposisjon for videre arbeid og ikke.

Fristen for tilbakemeldinger fra fylkene er 12. februar 2021, men styresekretær i Bondelaget sier det er OK at vi leverer dagen etter neste styremøte i Akershus 8som er 16. februar). Vi har derfor tid til å koordinere/samsnakke med Østfold, Buskerud, Innlandet og Vestfold – om vi ønsker det.

Vedlagt sakspapirene var også en oversikt over verv på valg i 2021.

Styret drøftet noen personer, og Akershus Bondelag vil ta kontakt med andre fylkeslag på Østlandet for om mulig å samle seg om felles kandidater.

4/21 15/00951-27 Reinbeiteskader på innmark - bidrag til finansiering

Vedtak

Styret kjenner problemene, men mener at dugnadsfinansieringen i første runde bør gjelde fylker med konkrete problemer med tamrein på innmark.

Saksutredning

I brev av 14.10.2020 oversendes følgende vedtak fra styret i Norges Bondelag:

Styret i Norges Bondelag fattet 15.09.2020 følgende vedtak:

1. Norges Bondelag etablerer en finansieringsordning for rettsaker der det har oppstått beiteskade som følge av tamrein på innmark i aktiv bruk.
2. Norges Bondelag bevilger kr. 100 000,- til ordningen.
3. Norges Bondelags fylkes- og lokallag inviteres til å bevilge midler til ordningen. Det samme gjelder medlemmer og andre interesserte.
4. Ordningen kan benyttes til å gi tilskudd til eller helfinansiering av rettsaker som faller inn under formålet i punkt 1, forutsatt at:
  - a. De spørsmål som saken reiser ikke tidligere er endelig avklart i rettsapparatet
  - b. En rettslig avklaring i saken vil ha betydning for et høyt antall medlemmer
5. Tildeling fra fondet vedtas av styret i Norges Bondelag etter grundige saksforberedelser.

Bakgrunn for vedtaket

Tamreins beiting på innmark har de senere årene økt markant i omfang i Troms og Finnmark, Nordland, Trøndelag og Hedmark. Dette har medført en betydelig økning i beiteskader, særlig på eng. Beitingen påfører bønder i de berørte områdene store avlingstap, og ødelagte eller skadde plantekulturer. Problemet er særlig stort om vinteren, i perioder med lite eller vanskelig tilgjengelig fôr til reinen.

En viktig årsak til det økende konfliktnivået mellom enkeltaktører i reindriftsnæringen og jordbruket, er uenighet om hvordan rettsreglene for reinbeite skal forstås, herunder hvilket ansvar reieneieren har for å sørge for at dyrene ikke kommer utenfor lovlig beiteområde. Det er særlig en Høyesteretts-avgjørelse fra Nord-Østerdal som har gitt grunnlag for uenighet om reieneierens ansvar når reinen befinner seg utenfor lovlig beiteområde.

På bakgrunn av det økende antallet saker med store konsekvenser for bønder som lider tap på grunn av ulovlig reinbeiting, inviterer styret i Norges Bondelag til kronerulling for å etablere en finansieringsordning som skal benyttes til å finansiere eller støtte rettsaker som kan gi de rettslige avklaringer som er nødvendig i disse spørsmålene.

Fylkeslaga oppfordres til å støtte finansieringsordningen som angitt i vedtaket over. Vi vil også gå ut med oppfordringer til lokallaga, samarbeidsorganisasjoner, medlemmer og enkeltpersoner om å støtte denne saken. Det vil skje fortløpende framover.

5/21 21/00068-1 KLimameldingen 8. jan. 2021 - videre arbeid.

Vedtak

Styret ønsker å avstemme med Bondelaget sentralt før våre planer for politisk oppfølging iverksettes. Administrasjonen – i samråd med AU, gis fullmakt til å kontakte aktuelle politikere og kompetansemiljøer for oppfølging av Klimameldingen.

Saksutredning

Regjeringen la 8. januar fram klimameldingen.

8. januar la regjeringen frem sin klimamelding der de presenterer tiltak og virkemidler for å innfri klimamålet for ikke-kvotepiktig sektor mot 2030. Jordbruk faller inn under denne sektoren sammen med transport, avfall og bygg.

- Vi er fornøyde med at klimaavtalen legges til grunn for klimajobben i landbruket. Vi hadde likevel håpet at regjeringa hadde delt våre ambisjoner på en klimaomstilling i landbruket, noe som Landbrukets klimaplan viser er fullt mulig, sier Lars Petter Bartnes, leder i Norges Bondelag.

Bondelaget er derfor overrasket over at Regjeringa holder fast på at betydelige utslipp skal kuttes gjennom kostholdsendringer og dermed redusert matproduksjon. Det er unødvendige tiltak for å nå næringas klimaforpliktelser.

Trenger positive, økonomiske virkemidler

Regjeringen viser til den inngåtte klimaavtalen med landbruksorganisasjonene om å redusere jordbrukets samla klimagassutslipp og øke karbonopptaket i jordbruket med 5 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i perioden 2021 – 2030.

- Vi er villige til å gjøre en stor jobb, slik som klimaavtalen vår med regjeringa viser. Men det er ikke gratis å omstille seg for en bedre framtid, heller ikke for landbruket. På samme måte som industribedrifter eller elbileiere trenger næringa positive, økonomiske virkemidler. Det er ikke spor av en slik satsing i meldinga. Det har Stortinget en mulighet til å gjøre noe med, sier Bartnes

Vil utrede avgifter

I meldingen vil regjeringen utrede en avgiftsbelegging av mineralgjødsel. Det reagerer bondelagslederen på.

- Klimaavtalen mellom landbruket og regjeringen slår fast at avgifter ikke skal brukes så lenge avtalen følger opp av partene. Vi stiller oss derfor uforstående til at regjeringen så raskt vil ha en ny utredning av avgift på mineralgjødsel, den er tidligere utredet som lite treffsikker. Avgiftsspørsmålet er gjennom klimaavtalen med regjeringen avklart, sier Lars Petter Bartnes.

Meldingen skal etter planen behandles av Stortinget i løpet av våren.

I etterkant av klimameldingen har Bondelaget holdt litt igjen på kommentarer og tilbakemeldinger.

Meldingen inneholder tross alt ingen «rødt kjøtt-avgift» og den imøtekommer langt på vei en del resonnementer rundt eksport av karbonutslipp hvis restriksjoner innføres på norsk produksjon.

Styret ønsker å avstemme med Bondelaget sentralt før våre planer for politisk oppfølging iverksettes.

6/21 15/00951-26 Rovdyr Akershus desember 2020/januar 2021

Vedtak

Styret støtter Naturbruksalliansens bålaksjon 19. januar, og oppfordrer lokallaga i Akershus til å lage lokale samlinger med bål/bålpanner, og at bilder fra samlingene sendes til Akershus Bondelag for presentasjon på sosiale medier. Budskap og opplegg for aksjonen sendes lokallaga.

Saksutredning

Ulvemarkering 19. januar 2021.

Styret drøftet aktiviteter i Akershus som oppfølging av henvendelse fra Naturbruksalliansen- se e-post fra Erling Aas-Eng 7. januar 2021 nedenfor.

Det blir bålmarkering i Elverum (Innlandet) og Våler (Viken/Østfold). Gitt de utvidelser av fellingstillatelser i Aurskog, savnes momentum for en stor aksjon i regi av Akershus Bondelag. Styret oppfordrer derfor lokallaga i Akershus til å lage lokale samlinger med bål/bålpanner, og at bilder fra samlingen sendes til Akershus Bondelag for presentasjon på sosiale medier.

«Naturbruksalliansen har hatt møte i dag, og går for **en bålaksjon** for å markere misnøyen med KLDs overkjøring av de folkevalgte rovviltnemdenes vedtak om uttak av ulv. Følgende rammer er skissert for markeringa:

- Det tenkes bål i alle fylker/regioner/lokallag hvor en ønsker å vise sin misnøye med regjeringas overkjøring av rovviltnemdene i fastsettingen av lisenskvotene innenfor sona og ulveforvaltningen generelt. Viktig å invitere med regioner som ikke er berørt av ulvesona også (eksempelvis Vestland, Agder, Troms og Finnmark og Trøndelag, som alle har fått føle utfordringene med ulv i beiteprioriterte områder de siste åra.)
- Aksjonen gjennomføres **tirsdag 19.januar fra kl.18**
- Bålgrupper i koronasikker størrelse etableres der det er grunnlag for det lokalt. Aksjonen visualiseres på sosiale medier gjennom deling av video og bilder.
- NBA utarbeider et omforent budskap som skal kommuniseres gjennom bålaksjonen.
- Elin Kollerud får ansvaret for å koordinere aksjonen med fylkesbondelagene på vegne av NBA.

Som dere ser, må Bondelaget ta en sentral rolle i gjennomføringen av dette. Jeg trur likevel ikke dette bør bli veldig ressurskrevende da en baserer hele aksjonen på lokal mobilisering. Men her må vi bidra fra sentralt og fylkeskontorene.»

7/21 16/00912-41 Areal saker Akershus januar 2021

Vedtak

Sakene tas til orientering.

Saksutredning

- Rullering av areal- og transportplan i Viken (planen vil få annet navn): Arbeidet med planprogrammet pågår, kommer sannsynligvis på høring i mars. Dette blir, som sist, en svært viktig sak for oss.
- Solcellepark i Nes: Kommunestyret har sagt endelig nei, til stor skuffelse blant mange lokalpolitikere (inkl. representanter fra Sp)
- Ny E16 fra E6 til Kongsvinger: Planprogrammet ble vedtatt 16. desember. Våre innspill er i all hovedsak «tatt til orientering». Men det er spesifisert at arealbeslag knyttet til kryss og avkjøringer skal beregnes, slik vi ga innspill om.
- Arealplaner i Lillestrøm kommune – stort arbeid for å sy sammen planene fra de tidligere kommunene. Fylkeskontoret kan være støttespiller i oppfølgingen av lokallagenes jobbing med dette.
- Jordvern – det store bildet utover matproduksjon, som et strategisk og langsiktig arbeid for utbygginger på trygg grunn. Fylkeskontoret vil bidra med leserinnlegg og innlegg på sosiale medier om temaet (jfr. samarbeidet med Snøhetta i 2012/12).

Orienteringssaker

Saknr	Arkivsak	Tittel
1/21	20/00675-6	Kurs og opplæring vinteren 2021 <ul style="list-style-type: none"> • Regionmøter 7., 11. og 13. januar /2021 (Teams) • Grunneiermøte berørte av raset i Gjerdrum • Politisk kontakt-kurs (jan 2021?) • Klimakalkulator (jan/febr 2021?) • Møte vannområdene februar 2021 • Eierskiftekurs 7-8/11, flyttet til november 2021
2/21	20/00927-2	Orienteringssaker Akershus januar 2021: <ul style="list-style-type: none"> • Oppstart av vernearbeid for Østmarka nasjonalpark – høringsinnspill • Felles AU-møte fylkeslagene i Viken. Sakliste:<ol style="list-style-type: none"> 1. Intensjonsvedtak fylkesårsmøtene mars 2021 2. Felles valg nemnd fylkesårsmøtene mars 2021 3. Utvalgsstruktur i Viken Bondelag 4. Revidert tidsplan for felles møteplasser 2021 5. Kornprogrammet - orientering